VALE of GLAMORGAN
BRO MORGANNWG

CRYNODEB CYNLLUN GWELLA
CYNGOR BRO MORGANNWG

AROLWG BLYNYDDOL o BERFFORMIAD 2015 - 16

Cymunedau
Cryf â
Dyfodol
Disglair

www.bromorgannwg.gov.uk

CYFLWYNIAD

Mae'r adolygiad hwn yn edrych yn ôl ar ba mor dda y gwnaethom o ran cyflenwi'r Amcanion Gwella a osodasom i ni ein hunain yn ein cynllun sy'n edrych ymlaen, sef Cynllun Gwella Rhan 1: Amcanion Gwella 2015/16 a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2015. Nodwyd pum Amcan Gwella yn ystod 2015/16 a bydd yr adroddiad hwn yn darparu crynodeb o'n cynnydd hyd yma o ran cyflawni'r rhain.

Pa mor dda wnaethom ni yn erbyn ein Hamcanion Gwella?

Er gwaethaf amser heriol i'r Cyngor o ran y gwasanaethau a ddarparwn a'r cyllid sydd ar gael i ni, rydym wedi dod i'r casgliad ein bod wedi cyflawni'n llwyddiannus y rhan fwyaf o'r canlyniadau a nodir yn ein Hamcanion Gwella ar gyfer 2015/16. Fodd bynnag, bydd yr Amcanion hyn yn parhau i fod yn ffocws ar gyfer gwelliant ac yn flaenoriaeth i'r Cyngor yn y tymor hir. Mae ein Cynllun Corfforaethol newydd (2016-20) yn adlewyrchu'r gwaith parhaus hwn.

Beth ddywedon ni y bydden ni'n ei wneud	Sut mae hyn yn cysylltu â'n blaenoriaethau Cynllun Corfforaethol (2013-17)	Ein gwerthusiad
Darparu gwasanaethau cynaliadwy gan gynnwys dulliau amgen o gyflenwi fel rhan o Raglen Newid Ail-lunio Gwasanaethau'r Cyngor.	• Rhaglen Newid Ail-lunio Gwasanaethau • Gwella Mynediad at Wasanaethau Cyngor	**Cyflawnwyd**
Cefnogi mwy o bobl i fyw'n annibynnol	• Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles: Diogelu aelodau'r gymuned sy'n agored i niwed	**Cyflawnwyd**
Cynnal a gwella canol trefi Bro Morgannwg er lles trigolion, ymwelwyr a busnesau.	• Adfywio: Cynnal cymunedau ffyniannus	**Cyflawnwyd**
Lleihau nifer y bobl ifanc nad ydynt mewn gwaith, addysg na hyfforddiant. (NEET)	• Dysgu a Sgiliau: Gwella sgiliau, gwybodaeth a chyfleoedd	**Cyflawnwyd**
Cau'r bwlch rhwng cyflawniad disgyblion sy'n cael, a'r rhai nad ydynt yn cael, prydau ysgol am ddim.	• Dysgu a Sgiliau: Gwella sgiliau, gwybodaeth a chyfleoedd	**Cyflawnwyd yn rhannol**

Adolygu'r Flwyddyn - Ein Prif Gyflawniadau

Rydym wedi cynyddu a hyrwyddo'n eang y cyfleoedd i'r cyhoedd siarad a chyfranogi yng nghyfarfodydd y Pwyllgorau Cynllunio a Chraffu, gan sicrhau bod dinasyddion yn cael dweud eu dweud yn ystyrlon am y materion sy'n effeithio arnynt, tra hefyd yn rhoi gwybodaeth i'r Cyngor a fydd yn ei alluogi i wneud penderfyniadau effeithiol.

Mae ein cyfradd ailgylchu o 64.54% yn uwch na'r targed statudol o 58% ac yn ein rhoi yn y 3ydd safle yng Nghymru o ran perfformiad Cynghorau.

Mae'r fenter "Big Fill" wedi gwella ein priffyrdd a lleihau hawliadau atebolrwydd, gan gyfrannu at gynyddu bodlonrwydd y cyhoedd.

Mae "Cael y Fro Ar-lein" yn sicrhau bod trigolion y Fro yn cael eu cefnogi i ddatblygu eu sgiliau digidol. Mae'r fenter hon hefyd yn cyfrannu at nod y Cyngor o ymdrin â thlodi ac allgáu cymdeithasol a digidol.

Mae chwe pharc ym Mro Morgannwg wedi ennill y Faner Werdd, un yn fwy na'r llynedd. Mae'r gwobrau hyn wedi cydnabod y mannau gwyrdd o ansawdd uchel yn y Fro. Hefyd cyflawnwyd 3 Gwobr Baner Werdd Gymunedol sy'n cydnabod mannau gwyrdd o ansawdd uchel a reolir gan grwpiau gwirfoddol, sy'n sicrhau lle diogel i drigolion o bob oed ddod at ei gilydd i gymdeithasu a dysgu.

Cofrestrodd 330 o ddefnyddwyr newydd i dderbyn gwasanaethau teleofal, 21 yn fwy na'r llynedd. Mae'r cynnydd yn y niferoedd sy'n manteisio ar y gwasanaeth hwn a gosodiad effeithlon wedi galluogi mwy o bobl i aros yn eu cartrefi eu hunain yn ddiogel a bod â gwell ansawdd bywyd, sef blaenoriaeth allweddol i'r Cyngor.

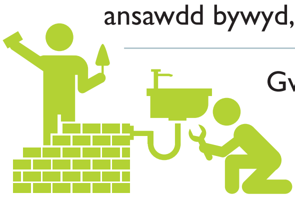

Gwnaed gwelliannau mewnol i'r holl dai Cyngor fel rhan o'n Rhaglen Gwella Tai Cyngor, ac rydym yn parhau ar y trywydd iawn i sicrhau bod holl stoc dai'r Cyngor yn cydymffurfio'n llawn â Safonau Ansawdd Tai Cymru erbyn 2017. Mae bodlonrwydd tenantiaid gydag ansawdd y gwelliannau terfynol a wnaed fel rhan o SATC yn parhau'n uchel ar 9.15 (caiff bodlonrwydd cyfartalog ei sgorio rhwng 1 a 10).

Cyflenwyd 158 o unedau tai fforddiadwy ychwanegol yn 2015/16. O'r rhain, addaswyd 55 neu eu gwneud yn hygyrch, sydd wedi galluogi'r Cyngor i gynyddu argaeledd cartrefi gweddus, fforddiadwy a hygyrch i'r cyhoedd.

Mae gwelliannau yn parhau i gael eu gwneud i ganol trefi'r Fro fel rhan o fframwaith mabwysiedig y Cyngor. Cyfrannodd hyn at fwy o fywiogrwydd yng nghanol ein prif drefi, gan gynnig amgylchedd gwell i fusnesau, trigolion ac ymwelwyr. Mae cyfraddau unedau gwag yn ein holl brif ganolfannau trefi wedi gwella, rhai yn sylweddol, gan ddangos ymhellach hyder busnesau yng nghanol ein trefi.

Rydym yn parhau i weithio gyda sefydliadau preifat a chyhoeddus a'n hysgolion er mwyn cynyddu cyfranogiad mewn gweithgareddau hamdden. Gosodwyd y Fro yn y safle 3ydd uchaf yn yr arolwg chwaraeon ysgol mwyaf diweddar gan Chwaraeon Cymru. Dangosodd arolwg oedolion egnïol mai'r Fro oedd y Cyngor uchaf o ran perfformiad yng Nghymru, o ran y meini prawf "gwirioni ar chwaraeon". Mae ein gwaith i gynyddu cyfleoedd i bobl anabl gymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol wedi ennill Gwobr Efydd Insport gan Chwaraeon Anabledd Cymru, y wobr uchaf sydd ar gael ar y pryd.

Nododd Rheoleiddwyr ein hysgolion, ESTYN, y cynnydd cadarn a wnaed gan y Cyngor o ran cyfrannu at wella lefelau cyrhaeddiad disgyblion. Yn ystod y flwyddyn academaidd 2014/15, cafwyd gwelliant cyffredinol mewn safonau, o ran yr holl ddangosyddion perfformiad allweddol. Ym mhob achos bron bu'r gyfradd gwelliant yn fwy yn y Fro na chyfartaledd Cymru. Barnwyd bod yr holl ysgolion a arolygwyd yn dda neu'n ardderchog.

Cynyddodd presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd 0.5% i 94.7% yn ystod y flwyddyn academaidd 2014/15, gyda chefnogaeth ein cydweithrediad ag ysgolion. Mae hyn yn ein gosod yn y 3ydd safle yng Nghymru. Arhosodd presenoldeb yn ysgolion cynradd Bro Morgannwg yr un fath â 2013/14 ar 95.3%, gan gynnal y Fro yn y 4ydd safle.

Rydym yn parhau i ymgysylltu mwy o ddysgwyr sy'n oedolion i wella eu sgiliau. Rydym wedi cyflwyno "cynlluniwr llwybr dilyniant" er mwyn adnabod bylchau yn y ddarpariaeth, sy'n ein galluogi i dargedu dysgwyr â blaenoriaeth yn well. Mae Dysgu Cymunedol wedi gwella'n sylweddol trwy ymdrechion pob agwedd o weithio'n fwy cydlynol, gyda graddfeydd cwblhau, cyrhaeddiad a llwyddiant ar 92%, llawer uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol o 84%.

Rydym wedi hyrwyddo'n llwyddiannus y nifer sy'n manteisio ar gynlluniau teithio rhatach ar drafnidiaeth gyhoeddus. Cynyddodd y nifer sy'n manteisio ar docynnau bws rhatach i'r rhai dros 60 oed o 82% i 92% gan ein gosod yn y 3ydd safle yng Nghymru. Bu cynnydd o 59% yn y nifer o siwrneiau teithwyr ar gynllun bws Cymunedol Cysylltiadau Gwyrdd ers 2013.

Trwy weithio'n effeithiol mewn partneriaeth, rydym wedi gostwng lefelau pobl ifanc yn y Fro nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant (NEET). Yn gyffredinol, mae lefelau NEET wedi gostwng o 3.8% yn 2014/15 i 1.93% yn 2015/16.

Derbyniodd pum lleoliad glan môr ym Mro Morgannwg wobrau arfordir cenedlaethol, gan gynnwys dwy wobr Baner Las fawreddog, fel rhan o Wobrau Glan Môr Cadwch Cymru'n Daclus 2016. Cydnabyddir y Faner Las ar gyfer traethau mewn 46 o wledydd ledled y byd ac mae'n anelu at godi ymwybyddiaeth amgylcheddol a hyrwyddo ymddygiad amgylcheddol da ymysg twristiaid a phoblogaethau lleol ac arferion gorau ymysg staff rheoli traethau a marinas.

Sicrhawyd dros £8m o gyllid ar gyfer buddsoddi cymunedol drwy osod cytundebau Adran 106 ynghlwm wrth ganiatâd cynllunio yn ystod 2015/16. Defnyddiwyd yr arian i ariannu lleoedd ychwanegol yn yr ysgolion, cysylltiadau trafnidiaeth gyhoeddus newydd, gwell palmentydd a llwybrau beicio, cynlluniau celf gyhoeddus, uwchraddio parciau a mannau chwarae i blant, a chyfleoedd hyfforddiant a datblygiad. Mae enghreifftiau yn cynnwys ehangu Ysgol Gynradd Llanfair ac Ysgol Dewi Sant, uwchraddio croesffyrdd Ffordd Gileston a Sain Tathan, gwelliannau i Sarn Ynys y Barri, croesfannau newydd i gerddwyr yn Heol Buttrills a Heol Holton, cysgodfannau bws newydd yn y Barri a Llandochau, llwybr beicio Port Road yn y Barri, adnewyddu ardal chwarae George Street yn y Barri, a'r cynllun mainc Buddy yn Ysgol Gynradd Llangan.

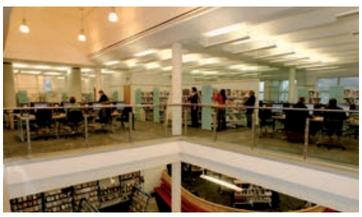

Trwy well ymyriadau a threfniant partneriaeth o ran gwasanaethau adsefydlu ac ailalluogi ar y cyd gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, mae mwy o ddefnyddwyr y Fro wedi gallu cyflawni annibyniaeth lawn; barnwyd bod gan dros 80% o bobl a dderbyniodd wasanaeth lefelau gwell o annibyniaeth.

Mae'r amser darparu a gymerir ar gyfartaledd i gwblhau Grant Cyfleusterau i'r Anabl yn parhau i wella er gwaethaf rhagor o alw. Ar gyfartaledd, cwblheir gwaith o fewn178 diwrnod o gysylltu â'r Cyngor, o'i gymharu â 199 yn y flwyddyn flaenorol, sy'n ein gosod yn y 4ydd safle yng Nghymru. Mae boddhad cwsmeriaid yn parhau ar 97%.

CRYNODEB o BERFFORMIAD

Am yr ail flwyddyn yn olynol, Cyngor Bro Morgannwg yw'r Cyngor sy'n perfformio orau yng Nghymru, gyda'r mwyaf o ddangosyddion (26) yn chwarter uchaf awdurdodau Cymru. Dangosodd 55% o ddangosyddion welliant ar berfformiad y flwyddyn flaenorol.

Roedd perfformiad y Fro yn well na chyfartaledd Cymru mewn 75% (33) o ddangosyddion cymharol yn erbyn Rhanbarth De-ddwyrain Cymru. O'i gymharu â holl gynghorau Cymru, roedd perfformiad y Fro yn 77% (34).

Mae hyn yn seiliedig ar ddata a gasglwyd ar 44 o ddangosyddion perfformiad cenedlaethol yn 2015/16. O'r rhain, mae gan 43 ddata y gellir ei gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Dengys y graffiau isod bod y Fro wedi parhau i berfformio'n dda o gymharu â chynghorau eraill yng Nghymru.

Crynodeb Perfformiad 2015/16

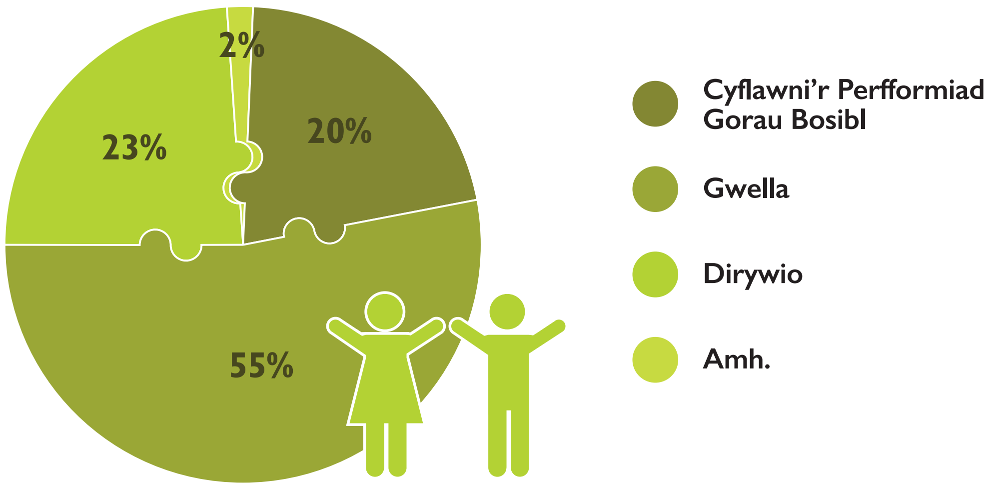

Nifer y dangosyddion yn ôl Chwartel rhwng 2013/14 a 2015/16

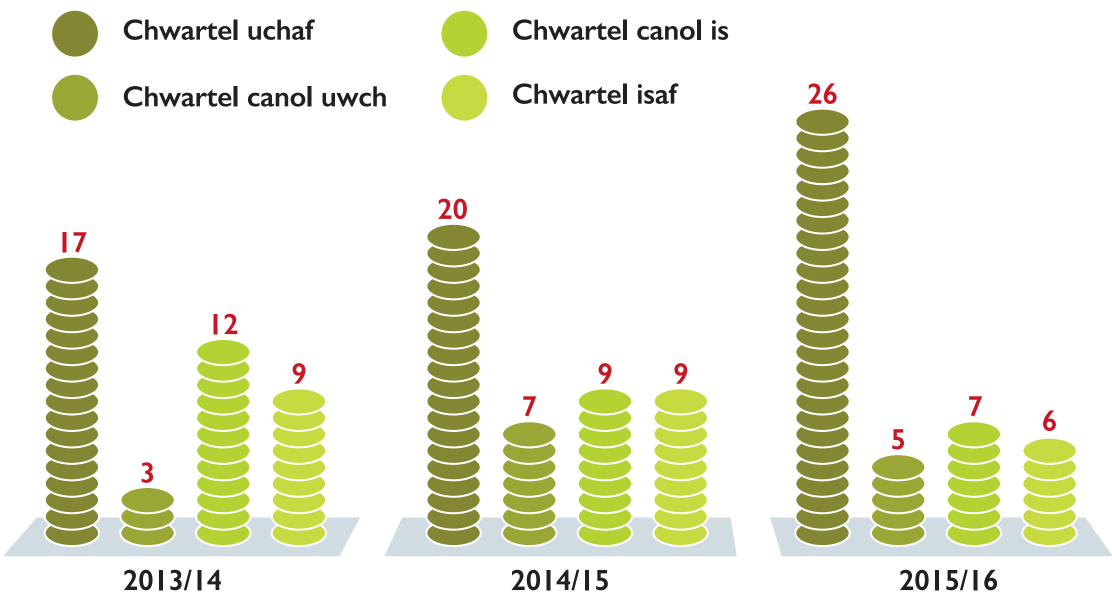

(Seiliedig ar ddata cyhoeddedig LGDU: 19 Awst 2016)

Y meysydd lle gwnaethom berfformio orau (safle 1af yng Nghymru) yw:

- Ni adawodd unrhyw ddisgyblion, gan gynnwys plant sy'n derbyn gofal, addysg orfodol, hyfforddiant neu ddysgu seiliedig ar waith heb gymhwyster allanol cymeradwy;
- Cyhoeddwyd 100% o ddatganiadau anghenion addysg arbennig o fewn 26 wythnos (yn cynnwys ac eithrio eithriadau);
- Rheolwyd 100% o'r holl risgiau cyfeirio diogelu oedolion;
- Aseswyd 100% o anghenion gofalwyr;
- Cynhaliwyd cyswllt â 100% o blant sy'n derbyn gofal yn 19 oed;
- Gwyddys bod yr holl blant sy'n derbyn gofal yr ydym wedi cadw cyswllt â hwy mewn llety addas, nad yw'n llety argyfwng, yn 19 oed.
- Sicrhawyd bod gan 100% o blant perthnasol gynlluniau llwybr.

Rydym hefyd yn cydnabod bod angen i ni wella yn y meysydd hynny lle'r ydym yn perfformio yn y chwartel isaf o'i gymharu â gweddill Cymru. Ymdrinnir â'r materion hyn o fewn cynlluniau perthnasol y Cyngor, ac maent yn cynnwys:

- Ymweliadau â chanolfannau chwaraeon a hamdden;
- Sefydliadau bwyd sy'n cydymffurfio'n gyffredinol â safonau hylendid bwyd;
- Prif ffyrdd mewn cyflwr gwael;
- Asesiadau cychwynnol lle mae'r plentyn wedi cael ei weld gan weithiwr cymdeithasol;
- Cynlluniau gofal i oedolion a oedd yn ddyledus a gafodd eu hadolygu yn ystod y flwyddyn.

GWEITHIO PARTNERIAETH a CHYDWEITHREDU

Rydym yn parhau i weithio mewn partneriaeth ag ystod o sefydliadau yn y sector cyhoeddus, preifat a'r trydydd sector ar lefel leol, ranbarthol a chenedlaethol i ymdrin â rhai o'r materion cymhleth sy'n wynebu ein dinasyddion a'n cymunedau. Mae'r partneriaethau hyn yn ein galluogi i weithredu mewn modd mwy effeithiol ac effeithlon i wella gwasanaethau i'n dinasyddion. Nodir isod rai o'n cyflawniadau yn ystod 2016/17.

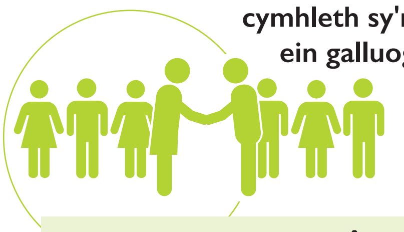

- Cyfrannodd gwaith y Grŵp Tai Strategol at ddarparu 158 o unedau tai fforddiadwy ychwanegol yn 2015/16. O'r rhain, addaswyd 55 neu eu gwneud yn hygyrch, sydd wedi galluogi'r Cyngor i gynyddu argaeledd cartrefi gweddus, fforddiadwy a hygyrch i'r cyhoedd.

- Bu blwyddyn gyntaf y Gwasanaeth Rheoleiddio a Rennir (GRhR) yn canolbwyntio ar ddatblygiad model gweithredu newydd a gytunwyd gan y tri chyngor ar draws y Fro, Pen-y-bont ar Ogwr a Chaerdydd. Cyflawniad allweddol yn 2015/16 oedd cyflwyno busnes fel arfer drwy'r broses newid, gyda'r effaith leiaf ar gwsmeriaid. Yn ogystal, mae'r gwasanaeth bellach yn cynhyrchu incwm drwy godi am ei wasanaeth cyngor busnes a hyfforddiant, drwy ddatblygu ffyrdd newydd o weithio.

- Cychwynnodd y contract ar gyfer y Prosiect Gwyrdd yn ffurfiol ar 1af Ebrill 2016, gydag arbedion sylweddol eisoes wedi eu gwneud trwy ddargyfeirio gwastraff i'r gwaith yn llawer cynharach nag a drefnwyd. Mae ailgylchu Lludw Gwaelod Llosgydd (IBA) o'r Prosiect Gwyrdd a Pharc Trident ers mis Awst 2015 wedi helpu'r Cyngor i wella ei berfformiad cyffredinol a bydd yn cyfrannu tuag at sicrhau y bydd yn cyflawni ei dargedau cenedlaethol ar gyfer ailgylchu. Yn ystod 2015/16 cyflawnodd y Cyngor gyfradd ailgylchu 64.54% sy'n uwch na'r targed statudol o 58% sy'n ein rhoi yn y 3ydd safle yng Nghymru. Yn ychwanegol at y fantais ychwanegol o adfer gwastraff, mae'r Fro wedi lleihau maint y gwastraff a anfonir i safleoedd tirlenwi i 5.7%. Gwnaeth y Prosiect Gwyrdd £500k o arbedion yn 2015/16 a disgwylir arbed £1m yn 2016/17.

- Mae cydleoli tîm adnoddau cymunedol y Cyngor a Bwrdd Iechyd y Brifysgol ynghyd â'r trydydd sector i lety a gynlluniwyd yn benodol ar y cyd yn ysbyty'r Barri yn cyflenwi gwasanaeth mwy effeithlon gyda swyddogion yn cydweithio'n agosach. Mae hyn yn cyfrannu at adolygiadau ac asesiadau amserol o achosion a'r cymorth a ddarperir, yn ogystal ag ymateb cyffredinol cyflymach gan y gwasanaeth. Mae'r gwasanaeth yn cyfrannu at i fwy o drigolion y Fro gadw eu hannibyniaeth am amser hirach.

BETH mae ein RHEOLEIDDWYR yn ei DDWEUD AMDANOM

WALES AUDIT OFFICE
SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Yn ystod 2016, cynhaliodd Swyddfa Archwilio Cymru Asesiad Corfforaethol yng Nghyngor Bro Morgannwg, Pwrpas yr asesiad (a gynhelir bob pedair blynedd) yw ateb un cwestiwn allweddol: p'un a ydym fel awdurdod lleol yn cyflenwi'r blaenoriaethau a osodasom i ni ein hunain a p'un a ydym yn gwella canlyniadau i ddinasyddion y Fro.

Yn ôl Swyddfa Archwilio Cymru mae gan y Cyngor

"weledigaeth glir o'r hyn y mae am ei gyflawni ac mae'n gwneud newidiadau cadarnhaol a ddylai sicrhau ei fod mewn sefyllfa dda i barhau i sicrhau gwelliant"

Nododd yr adroddiad:

- Mae gweledigaeth y Cyngor yn adlewyrchu anghenion lleol a blaenoriaethau cenedlaethol ac mae uwch arweinyddiaeth wleidyddol a swyddogion yn ymgysylltu'n effeithiol â staff i gefnogi newid a chynllunio ar gyfer y dyfodol.

- Cefnogir yr agenda ar gyfer newid gan arweiniad effeithiol, ac mae llinellau cyfrifoldeb clir sy'n sicrhau gwelliant.
- Mae trefniadau llywodraethu effeithiol wedi sicrhau gwelliannau ac mae trefniadau craffu wedi eu mireinio i werthuso'r canlyniadau, gyda gwybodaeth am berfformiad y Cyngor ar gael yn rhwydd.
- Mae'r gwasanaeth adnoddau dynol ac ymgysylltu staff helaeth yn cefnogi blaenoriaethau'r Cyngor a'r agenda newid.

Gwnaed nifer o gynigion ar gyfer gwella sy'n canolbwyntio'n benodol ar ymgorffori'r gwelliannau rheoli perfformiad sy'n datblygu, mireinio gwybodaeth i gefnogi ein cynlluniau arbedion ariannol, a gwaith rheoli asedau, yn ogystal â sicrhau bod gwasanaethau TGCh yn cefnogi'r agenda newid yn llawn. Mae gwaith yn mynd rhagddo'n dda i ymdrin â'r rhain. Gellir gweld ein Hadroddiad Asesu Corfforaethol ar www.wao.gov.uk

BETH mae ein TRIGOLION yn ei DDWEUD AMDANOM

Mae annog ein cwsmeriaid i rannu eu barn a'u profiadau o'n gwasanaethau yn hyrwyddo ymgysylltu â dinasyddion ac yn gwella ein gwasanaethau. Yn ogystal, mae'n rhoi arwydd o sut yr ydym yn perfformio fel Cyngor o safbwynt y cyhoedd. Bwriedir cynnal yr arolwg nesaf yn ystod gaeaf 2016.

Yn seiliedig ar ganfyddiadau'r Arolwg Barn y Cyhoedd mwyaf diweddar a gynhaliwyd yn 2014/15, rydym yn gyffredinol yn perfformio'n dda o ran boddhad cyffredinol â gwasanaethau'r Cyngor. Er y cafwyd peth gostyngiad mewn cyfraddau bodlonrwydd ar draws yr ystod eang o wasanaethau ers 2012, arhosodd lefelau boddhad yn bositif. Dywedodd y mwyafrif o ymatebwyr (84%) eu bod yn fodlon ar y cyfan â'r gwasanaethau a ddarperir gan y Cyngor, o'i gymharu â 93% yn arolwg 2012/13. Efallai bod y gostyngiad mewn lefelau bodlonrwydd rhwng 2012/13 a 2014/15 i'w briodoli'n rhannol i effaith toriadau yn y gyllideb gwasanaethau cyhoeddus dros y ddwy flynedd ddiwethaf. Defnyddiwyd y canfyddiadau hyn gan wasanaethau'r Cyngor i wella'r gwasanaeth.

BETH mae ein STAFF yn ei DDWEUD AMDANOM

Rydym yn gwybod mai ein staff: eu sgiliau, gallu ac ymroddiad yw'r allwedd i ddarparu a gwella gwasanaethau'r cyngor. Yn 2015 cychwynnodd y Cyngor ar raglen sylweddol o ymgysylltu â staff ar draws pob maes gwasanaeth er mwyn trafod yr heriau sy'n wynebu'r Cyngor dros y blynyddoedd nesaf a'r ymateb i heriau o'r fath trwy raglen Ail-lunio Gwasanaethau'r Cyngor.

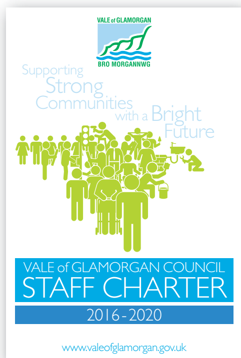

Arweiniodd y gwaith hwn at ddatblygu Siarter Staff cyntaf y Cyngor, a lansiwyd ym mis Medi 2016. Mae'r Siarter yn nodi ein hymrwymiad i'n holl weithwyr, i weithio'n effeithiol â hwy mewn partneriaeth i sicrhau'r gwasanaethau cyngor gorau posibl i gymunedau Bro Morgannwg. Cyflwynodd Cynhadledd Rheolwyr Personél Sector Cyhoeddus y DU (PPMA) wobr i ni i gydnabod ein gwaith ymgysylltu â staff.

EIN CYLLIDEB

Ein cyllideb refeniw flynyddol ar gyfer 2015/16 oedd £212.355 miliwn. Gwariwyd £45 miliwn ar brosiectau cyfalaf, a gyllidwyd trwy gyfuniad o fenthyca derbyniadau refeniw a chyfraniadau refeniw.

Yn ystod 2015/16 gwnaethom gynnydd da o ran cyflawni £7.2 miliwn o arbedion effeithlonrwydd ac arbedion eraill. Fodd bynnag, mae angen gwneud cryn dipyn mwy o waith er mwyn cyflawni'r arbedion gofynnol ar gyfer 2016/17 a thu hwnt (£25.4 miliwn rhwng 2016/17 a 2018/19).

FFYNONELLAU ARIAN Y CYNGOR

Hysbyswyd penderfyniadau yn ymwneud â gosod ein cyllideb am y flwyddyn drwy'n gwaith ymgynghori â thrigolion y Fro a phartneriaid strategol allweddol. Roedd y canfyddiadau hefyd yn hysbysu rhaglen Ail-lunio Gwasanaethau'r Cyngor. Nododd trigolion y Fro eu bod yn cefnogi rhagor o archwilio'r ffyrdd amgen o gyflenwi gwasanaethau a amlinellir yn y Strategaeth Ail-lunio Gwasanaethau.

Costau Gwasanaethau Cyngor yn 2015/16

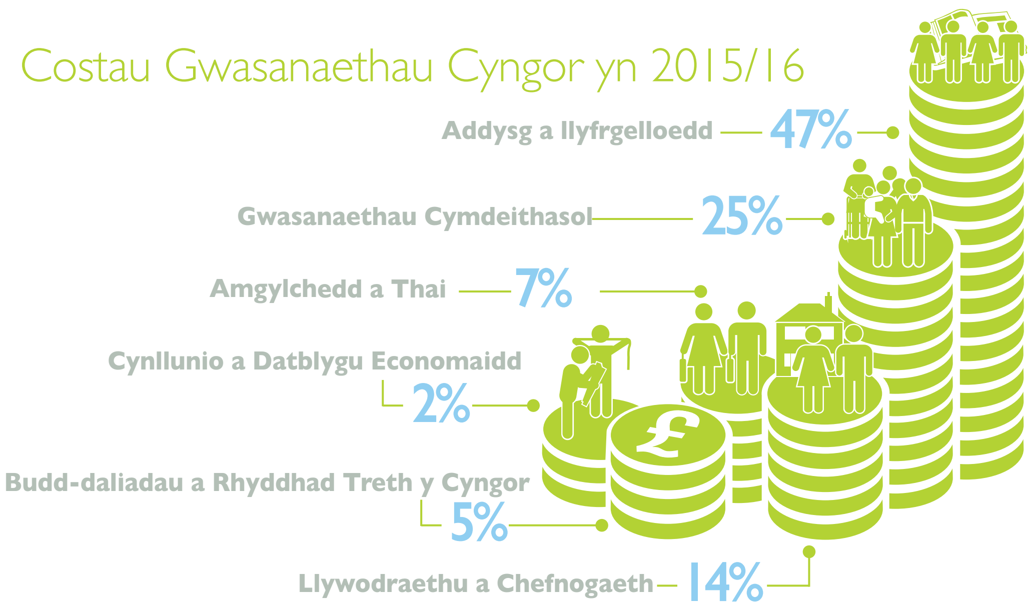

EIN HAMCANION GWELLA MANWL

1 Darparu gwasanaethau cynaliadwy a chynnig dulliau gwahanol o gyflwyno'r ddarpariaeth fel rhan o'n Rhaglen Newid Ail-lunio Gwasanaethau.

At ei gilydd rydym wedi cyflawni ein nodau bwriadedig am y flwyddyn. Fodd bynnag, mae'r Rhaglen Newid Ail-lunio Gwasanaethau yn parhau i fod yn flaenoriaeth i'r Cyngor yn y dyfodol. Yn ystod 2015/16:

- Bodlonwyd targedau arbedion 2015/16.
- Mae cynnwys amrywiaeth o randdeiliaid (gan gynnwys Cynghorau Tref a Chymuned a'r sector gwirfoddol) wedi cynyddu yn ystod y flwyddyn.
- Mae'r targedau arbedion ar gyfer projectau cyfran un ar y trywydd iawn i gael eu cyflenwi.
- Mae rhaglen sylweddol o ymgysylltu â staff eisoes wedi cyflenwi ystod o gynhyrchion a chanlyniadau sy'n hysbysu'r ffordd y rheolir y Cyngor.

2 I gefnogi mwy o bobl i fod yn annibynnol.

Ein casgliad yw ein bod wedi cyflawni'r hyn a ddywedon ni y bydden ni'n ei wneud yn 2015/16. Rydym yn gwybod hyn oherwydd:

- Cafwyd buddsoddiad sylweddol pellach mewn gwasanaethau adsefydlu ac ailalluogi yn y Fro gan alluogi dros 80% o bobl a dderbyniodd wasanaeth i wella'u lefelau o annibyniaeth.
- Mae'r cynnydd yn y nifer sy'n manteisio ar dechnolegau cynorthwyol megis Teleofal wedi galluogi mwy o bobl i aros yn eu cartrefi eu hunain yn ddiogel a chael gwell ansawdd bywyd.
- Rhoddwyd cefnogaeth i fwy o ddefnyddwyr gwasanaeth gydag asesiadau ariannol a chyngor budd-daliadau, sydd wedi eu galluogi i wneud dewisiadau gwybodus, a chyfrannu at gynnal eu hannibyniaeth am gyfnod hwy.
- Trwy wasanaethau Cefnogi Pobl yr ydym yn helpu pobl sy'n fwy agored i niwed i gadw eu hannibyniaeth a gwella eu lles cyffredinol. Dywedodd 100% o ddefnyddwyr gwasanaeth y gorffennol a'r presennol eu bod yn fodlon â'r gefnogaeth a ddarparwyd er mwyn eu galluogi i gynnal eu hannibyniaeth.
- Rydym yn parhau i wneud gwelliannau o ran amseroedd cyflenwi addasiadau cartref gan gyfrannu at i drigolion allu cadw eu hannibyniaeth am gyfnod hwy.

3 Cynnal a gwella canol trefi Bro Morgannwg er lles trigolion, ymwelwyr a busnesau.

Cyflawnwyd ein nodau bwriadedig am 2015/16. Rydym yn gwybod hyn oherwydd:

- Trwy amrywiol fentrau, rydym yn cynyddu'r buddsoddiad yng nghanol ein trefi i'w gwneud yn ddewisiadau mwy ymarferol a deniadol i fusnesau, trigolion ac ymwelwyr.
- Rydym yn parhau i weithio mewn partneriaeth er mwyn manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd i gynyddu atyniad y Fro fel cyrchfan i ymwelwyr a thwristiaeth. Yn ôl ymchwil twristiaeth STEAM, tyfodd twristiaeth yn y Fro o 5% yn 2015 gyda nifer yr ymwelwyr o fwy na 3.96 miliwn, cynnydd o 5.6% ar y flwyddyn flaenorol. Cynyddodd nifer y swyddi cyfwerth ag amser llawn a gefnogir gan dwristiaeth i 2,947, cynnydd o 5.7% ar y flwyddyn flaenorol. Cyfanswm effaith economaidd twristiaeth yn y Fro oedd £219.71 miliwn, cynnydd o 4.7% ar y flwyddyn flaenorol.

4 Lleihau nifer y bobl ifanc nad ydynt mewn gwaith nac addysg nac yn dilyn hyfforddiant (NEET).

Ein casgliad yw ein bod wedi cyflawni'n nodau bwriadedig am y flwyddyn. Rydym yn gwybod hyn oherwydd:

- Rydym wedi gweld gostyngiad cyffredinol mewn lefelau NEET o 3.8% yn 2013/14 i 1.93% eleni trwy ddull cydlynol a gyflenwyd gyda phartneriaid.
- Cafwyd gostyngiad parhaus mewn lefelau NEET ym Mlynyddoedd 11, 12 ac 13. Mae ein dull cydlynol gyda phartneriaid wedi ein galluogi i adnabod pobl ifanc sy'n agored i niwed a sicrhau eu bod yn cael cymorth amserol a phriodol.
- Mae dros 95% o bobl ifanc 16-18 oed mewn addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant o'i gymharu â 93% yn y flwyddyn flaenorol.
- Rydym yn parhau i wneud y defnydd gorau o'r sector gwirfoddol a darparwyr hyfforddiant er mwyn cynyddu cyfleoedd a darpariaeth i ostwng lefelau NEET.

5 Cau'r bwlch rhwng cyflawniad disgyblion sy'n cael a rhai nad ydynt yn cael prydau ysgol am ddim.

At ei gilydd, ein casgliad yw ein bod wedi cyflawni ein nodau bwriadedig yn rhannol ar gyfer 2015/16. Rydym yn gwybod hyn oherwydd:

- Yn gyffredinol, mae safonau wedi gwella ym mhob un o'r dangosyddion perfformiad allweddol, ac ym mhob achos bron, bu cyfradd y gwelliant yn fwy yn y Fro na chyfartaledd Cymru. Mae presenoldeb yn yr ysgol yn parhau i fod yn y 25% uchaf o berfformwyr yng Nghymru ar gyfer ysgolion uwchradd a chynradd.
- Drwy ein gwaith rhagweithiol gydag ysgolion, ni adawodd unrhyw fyfyriwr addysg orfodol heb gymhwyster cymeradwy ac rydym yn cymryd camau pendant i ymdrin ag unrhyw danberfformio mewn ysgolion er mwyn gwella lefelau cyrhaeddiad ymhellach.
- Ym mhob un o'r prif ddangosyddion perfformiad ar draws pob cyfnod, mae perfformiad y disgyblion sydd â hawl i brydau ysgol am ddim wedi gwella ers 2012, er nid bob amser ar yr un gyfradd â'u cyfoedion. Ers 2012, yn y Cyfnod Sylfaen ac yng nghyfnod allweddol 3, mae perfformiad disgyblion sydd â hawl i brydau ysgol am ddim yn yr awdurdod wedi gwella ar gyfradd uwch na'u cyfoedion. Mae hyn wedi culhau'r gwahaniaeth mewn perfformiad rhwng disgyblion sydd â hawl i gael prydau ysgol am ddim o'i gymharu â'u cyfoedion. Fodd bynnag, dros yr un cyfnod yng nghyfnod allweddol 2 a chyfnod allweddol 4 mae'r duedd wella ymhlith y grŵp hwn o ddisgyblion yn llai cyson na'u cyfoedion.
- Rydym yn cydnabod er gwaethaf y gwelliannau hyd yn hyn, nad yw'r safonau a gyflawnir gan blant sydd â hawl i gael prydau ysgol am ddim eto'n cwrdd â safonau plant eraill yn yr holl gyfnodau allweddol, ac mae hyn yn parhau yn ffocws allweddol i'r Cyngor yn y tymor hir.

CANFOD MWY

Os oes gennych unrhyw sylwadau ar ôl darllen y crynodeb hwn, neu eisiau canfod mwy, rhowch wybod i ni drwy gysylltu â ni yn y ffyrdd canlynol:

• **Yn ysgrifenedig:**	Perfformiad a Datblygiad, Cyngor Bro Morgannwg, Swyddfeydd Dinesig, Heol Holltwn, Y Barri, CF63 4RU
• **Trwy e-bost:**	gwelliannau@bromorgannwg.gov.uk
• **Dros y ffôn:**	01446 700111

Gallwch gymryd rhan mewn gweithgareddau ymgynghori ac ymgysylltu â'r Cyngor trwy ymuno â'n panel dinasyddion, Barn y Fro, a chymryd rhan mewn ymgynghoriadau a gynhelir gan, neu ar ran, y Cyngor a'i bartneriaid, y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. Cwblhewch y ffurflen fer ar-lein.